

Hogyan használhatjuk fel a könyvtártani irodalmat?

A Könyvtártudományi és Módszertani Központ szakkönyvtárát elsősorban a fővárosi könyvtárak dolgozói látogathatják. Igaz ugyan, hogy a KMK szakkönyvtárának szolgáltatásait az ország bármelyik részéből igénybevehetik a könyvtárosok, azonban ez a rendszeres módszertani munkához nem elegendő.

A mindennapi módszertani tevékenység során sok kisebb-nagyobb részletkérdés merül fel, amit nem lehet hosszabb ideig megválaszolatlanul hagyni, illetve amelynek megválaszolásához nem kell minden esetben közvetlenül a KMK-hoz fordulnunk.

A székesfehérvári megyei könyvtárban — bár közel vagyunk Budapesthez — szükségét éreztük annak, hogy a könyvtári szakirodalom nagyobb mérvű és gyorsabb megismerését, valamint felhasználását helyben tegyük lehetővé. Ennek a célnak érdekében a KMK szakkönyvtárának szakkatalógusához hasonlóan módszertani kartotékokat készítettünk, amelyben *A Könyvtárosnak (Könyvbarát, A Könyv)* a megindulása óta megjelent cikkeit, valamint a *Könyvtári Tájékoztató*nak, a *Bibliotekar* magyar nyelvű kiadásának, a *Könyvtári Figyelő*nek, a *Könyvtártudományi Fordítások Jegyzékének* és az *Országos Széchényi Könyvtár módszertani útmutatóinak* anyagát dolgoztuk fel. Nem törekedtünk teljességre, nem minden cikket vettünk figyelembe, csak azokat, amelyek a működési területünket, funkcióinkat érintő kérdéseket tárgyalják, különös tekintettel a gyakorlati könyvtári munkára. A katalógust tárgyszavak szerint állítottuk össze. Ezek hasonlóak a *Könyvtári Figyelő*ben felvázolt szakrend tárgyszavaihoz, de természetesen nem olyan részletezők, mert a céljainknak megfelelően több részterületet összevontunk.

Ennek a módszertani kartotéknak a felhasználása általában a következő módon történik:

Ha valamelyik — hálózatunkhoz, esetleg más hálózathoz tartozó — könyvtárosnak valamilyen témával vagy könyvtári munkaterülettel kapcsolatban szüksége van módszertani tanácsra vagy szakirodalomra, akkor a megyei könyvtár módszertani csoportja az érdekelt könyvtárak körülményeinek figyelembe vételével összeállítja a kartotékból a megjelölt téma irodalmát, és azt megfelelő szakmai tanácsok, útbaigazítás kíséretében az igénylő rendelkezésére bocsátja.

Nagy előnye ennek a módszertani kartotéknak, hogy könnyebben hozzáférhető, mint a budapesti anyag, s a hálózati központ is figyelemmel kísérheti a könyvtá-

rosokat érdeklő kérdéseket, a felmerülő szakirodalmi igényeket, s a helyi körülmények ismeretében jól alkalmazott módszertani tanácsadással kötheti egybe az irodalom használatát.

Ezenkívül a megyei (járás) könyvtárát meglátogató könyvtárosokban, továbbá ezeknek a központi könyvtáraknak a dolgozóiban is a módszertani katalógus látára érdeklődés ébredhet fel egyik vagy másik téma iránt, s az abban bögésző könyvtáros kedvet kaphat a munkája során felmerült kérdések alaposabb megismerésére, jobb megoldására.

Úgy véljük, hogy a könyvtári szakirodalom fokozottabb propagálása, illetve felhasználása igen hasznos volna, s ezért a fenti módon decentralizált nyilvántartás közelebb vinné a szakirodalmat a könyvtárosokhoz, elsősorban a vidéki könyvtárosokhoz, továbbá a módszertani könyvtárosok is könnyebben használhatnák fel e szakirodalmat munkájukhoz.

Azonban az, hogy minden megyei, esetleg járási könyvtár maga dolgozza fel az anyagot és készítse el a katalógust, nem volna helyes.

Javasoljuk, hogy a KMK tegye lehetővé — előfizetéses alapon — a megyei és egyéb módszertani tevékenységet folytató könyvtárak részére a központilag feldolgozott anyag őket érdeklő részének megszerzését. Ezt esetleg olyan módon lehetne megoldani, hogy a feldolgozott anyagot egyoldalas nyomással, perforált cédulákon készítenék el, amit azután a megrendelő könyvtár ráragaszt a katalóguskartonra, és beosztja saját katalógusába. Ez az eljárás önként adódhat a Könyvtári Figyelőben közölt folyóiratcikkek címlírásainak és a Könyvtártudományi Fordítások Jegyzékének egyoldalas levonata alapján, s ezzel a külföldi szakirodalom minket érintő része is bekerülhet a katalógusba. A *Könyvtáros* esetében pedig nagyon időszerű lenne évi, esetleg félévi tartalomjegyzék kiadása, az előzőhöz hasonló, egyoldalas levonat készítésével. A *Könyvtári Figyelő* címlírásainak egyoldalas levonata azt is lehetővé tenné, hogy a szakirodalmi katalógusban nemcsak a magyar, vagy magyar nyelvre fordított irodalomról szerezzenek az érdeklődő könyvtárosok tudomást, hanem az őket érdeklő idegennyelvű anyagról is. Ezáltal az általuk ismert idegen nyelv segítségével, szélesebb körben és elmélyültebben tanulmányozhatnák mind a könyvtárosok, mind pedig a könyvtártudományi kutatómunkával foglalkozók vidéken is a szakirodalmat.

Dr. Kerekes András